

ABF Stockholm

ÅRSREDOVISNING 2018

Årsredovisning och koncernredovisning för
räkenskapsåret 2018

Innehåll

	Sida
Uthållighet och riktning!	2
Året i korthet	3
Medlemsorganisationer	4
Vår organisation	5
Förvaltningsberättelse	6
Koncernresultaträkning	10
Koncernbalansräkning	11
Koncernens förändringar i eget kapital	12
Kassaflödesanalys för koncernen	13
Resultaträkning för ABF:s avdelning i Stockholm	14
Balansräkning för ABF:s avdelning i Stockholm	15
Förändringar i eget kapital, ABF:s avdelning i Stockholm	16
Kassaflödesanalys för ABF:s avdelning i Stockholm	17
Noter, gemensamma för ABF:s avdelning i Stockholm och koncernen	18
Revisionsberättelse	27

Sida

Uthållighet och riktning!

Studieombudsman har ordet



Demokrati förutsätter kunskaper, öppna samtal och respekt för varandras olikheter. Omdöme och klokhet skapas när vi tillsammans reflekterar, vänder och vrider på det svåra och vågar försöka förstå det okända.

I över 100 år har ABF Stockholm tagit plats som nav för stockholmarnas bildning, kompetensutveckling och kulturutövning. Trogna vårt ändamål agerar vi med de verksamhets- och finansieringsformer som existerar inom vårt område. Under 2018 har valet i september varit ett av de viktigaste fokusområdena för ABF Stockholm. Tusentals människor har träffats för att utbyta erfarenheter, bryta åsikter och bygga kunskap för samhälls-, förenings- och arbetsliv.

Idag resurssätts varken studieförbundsverksamhet eller vuxenutbildning tillräckligt. Statsbidrag till studiecirklar och kulturarrangemang har eroderat efter decennier av volymjakt. Elever inom SFI och Komvux har en tredjedel av de resurser som ungdomsskolan får. Vårt politiska system – vår demokrati – kan snabbt komma i gungning likt redan skett i andra länders. En uppmaning till den regering som tog plats efter valet är: satsa på vuxnas lärande! Se över statsbidragssystem till studieförbunden och styr upp hur kommuner hanterar sin vuxenutbildning. Så vi kan fortsätta vaccinera stockholmarna mot de åsiktsrörelser som hotar vår demokrati.

”*Vi är en rörelse som gör demokrati och en annan värld möjlig.*”

2018 var ett tufft år i ABF Stockholm. Efter två års expansion med stora underskott var det nödvändigt att stabilisera organisation och hushållning. Flera verksamheter eller lokaler har avvecklats. Organisation och arbetssätt har utvecklats. När året summeras ser vi att ABF Stockholms verksamhetsvolym är nästintill lika stor som föregående år, men kostnaderna för denna har minskats med betydande belopp. Och därmed når vi balans.

Vilket jobb alla har gjort! Jag är stolt och tacksam att få arbeta med er – alla medlemmar, ideella, medarbetare och förtroendevalda. Tack.

Med uthålligt engagemang, kompetens och samarbete plus en brokig kompott intäkter från stat, kommun och enskilda skapar vi bildning som ger både individ och kollektiv kraft och riktning. En rörelse som gör demokrati och en annan värld möjlig.

Håkan Wiclander
Studieombudsman
ABF Stockholm

Året i korthet

Särskilda händelser under 2018

2 710

...betyg utfärdades inom SFI. Det är en stadig ökning från föregående år!

76 %

...av folkbildningens deltagare bor i ytterstaden.

52

...deltagare utbildades till Behandlingsassistent under året. Det är nästan tre gånger så många som det uppsatta målet.

MEDLEMSFOKUS

Aktivitetsgraden har ökat till 73 % under 2018. Det innebär att 55 av 75 medlemsorganisationer bedriver verksamhet tillsammans med oss! Dessutom ökade antalet medlemmar under 2018 med 9%!



4 816

...kulturprogram genomfördes under 2018 – ett rekordår! Det är det högst uppmätta antalet sedan mätningarna startade för 13 år sedan.

9 AV 10

...deltagare på våra kurser och studiecirklar uppger i årets utvärdering att de är nöjda eller mycket nöjda.

9 195

...arrangemang granskades under våren på uppdrag av ABF Förbundet. Resultatet blev väl godkänt – vi gör ett gott administrativt arbete och hanterar vårt uppdrag korrekt utifrån ramverket.

7 302

...betyg utfärdades inom Komvux & SFI, 53 % bestod av gymnasiekurser, och 47 % för grundläggande kurser.

Medlemsorganisationer

Den ideella föreningen ABF Stockholm konstituerades den 21 januari 1916 av stiftarna LO-distriktet i Stockholms län, Konsumentföreningen Stockholm och Socialdemokraterna i Stockholm. Drygt 100 år senare fortsätter antalet medlemsorganisationer att öka och stiftarna vidhåller sin starka koppling till ABF Stockholm. Dels i operativ verksamhet, dels i ägande och strategisk styrning. Antal medlemsorganisationer 2018 var 75 (69) stycken.



ORGANISATIONER FÖR OCH AV PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

- Astma och Allergiföreningen i Stockholm
- Astma och Allergiföreningen Sydost Stockholm
- Bröstcancerföreningen Amazona i Stockholms län
- Epilepsiföreningen i Stor-Stockholm
- Föreningen HjärtLung, FHLIS-Stockholm
- Föreningen Nacka-Värmdö HjärtLung
- HSO Stockholm Stad
- Hufvudstadens Diabetesförening
- Hörselskadades förening i Stockholm
- Neuroförbundet Stockholm
- Personskadeförbundet RTP, Storstockholms lokalförening, RTP-sts
- Psoriasisföreningen i Stockholms län
- Reumatikerförbundet Nacka-Värmdö
- Reumatikerförbundet Stockholm
- SRF Nacka-Värmdö
- SRF Stockholms stad
- Stockholms Dövas Förening
- Stockholms Fibromyalgiförening – STOFF
- Strokeföreningen i Stockholms län
- Sveriges Dövsblinda i Stockholm och Gotlands län

FACKLIGA ORGANISATIONER

- Byggnads Stockholm-Gotland
- Elektrikerförbundet avd. 1
- Fastighetsanställdas förbund, Region Ost
- Fritidsföreningen Borgen
- GS avd 9 Östra Svealand
- Handelsanställdas förbund avd 20
- IF Metall Stockholms län
- Kommunal Stockholms län
- Hotell och restaurangfacket Stockholm-Gotland
- Livsmedelsarbetarförbundet region Öst
- Målaretan
- SAC-Syndikalisterna, Stockholms LS
- SEKO Stockholm
- Svenska Musikerförbundet avd 10
- Transportarbetarförbundet avd 5

POLITISKA ORGANISATIONER

- Feministiskt Initiativ Stockholm
- Socialdemokraterna i Lidingö
- Socialdemokraterna i Nacka
- Socialdemokraterna i Stockholm
- SSU Stockholm
- SSU Västerort
- Vänsterpartiet Storstockholm

KOOPERATIVA ORGANISATIONER

- HSB Stockholm
- Konsumentföreningen Stockholm

PENSIONÄRSORGANISATIONER

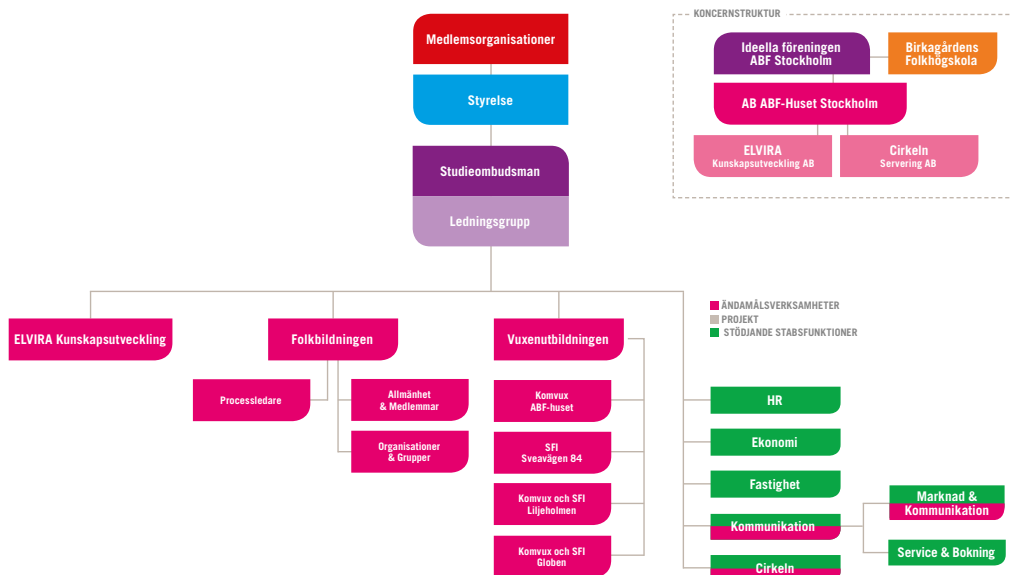
- PRO Boo
- PRO Ektorp
- PRO Fisksåtra
- PRO Gustavsberg-Ingarö
- PRO Lidingö
- PRO Nacka
- PRO Saltsjöbaden
- PRO Värmdö
- PRO Älta
- PROs Samorganisation i Stockholm
- SKPF avd 2

ÖVRIGA ORGANISATIONER

- Antawara Bolivia
- Centro Espanol
- Finska Föreningen i Stockholm
- Grekiska Föreningen i Stockholm
- Hyresgästföreningen Region Stockholm
- Kurdiska kulturföreningen i Spånga
- Kurdistan Kvinnoförbund i Sverige
- Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta
- Kvinnors Rätt
- Nya Rågsveds Folkets hus
- RFSL Stockholm
- RFSU Stockholm
- Svensk Cypriotiska föreningen
- Sveriges Fredsråd
- Syrisk föreningen i Stockholm
- Sånggruppen Sånåra
- Teater Reflex
- Unga Örnar Stockholms län
- Varken hora eller kuvad
- Zita Folkets Bio Stockholm

Vår organisation

ABF Stockholm erbjuder folkbildning, vägledning, kompetensutveckling, kultur och vuxenutbildning. Våra tre verksamhetsgrenar – Folkbildning, Vuxenutbildning, ELVIRA Kunskapsutveckling AB – är olika sätt att med olika förutsättningar, finansiering och offentlig styrning bedriva folkbildande ändamålsstyrd verksamhet för och med stockholmare.



ABF STOCKHOLMS STYRELSE 2018

Teres Lindberg, ordförande samt VU
Stockholms Arbetarekommun

Anki von Essen Walldén, vice ordförande samt VU
Kommunal Stockholms län

Magnus Dannqvist, ledamot samt VU
LO-distriktet Stockholms län

Conny Fogelström, ledamot
Konsumentföreningen Stockholm

Per Sundgren, ledamot
Vänsterpartiet

Rodi Rawej, ledamot
Spånga Kurdiska förening

Annie Säll, ledamot
Stockholms Arbetarekommun

Anders Friis, ledamot
PRO Samorganisation

Camilla Linder, ledamot
HGF Region Stockholm

Leila Borg, personalrepresentant
ABF Stockholm

Daniel Vencu Velsaquez Castro, suppleant
SSU Stockholm

Karin Lekberg, suppleant
Stockholms Arbetarekommun

Kajsa Nordin, suppleant
Teater Reflex

Bernt Johansson, suppleant
IF Metall

LEDNINGSGRUPPEN 2018

Håkan Wiclander
Studieombudsman

Madeleine Danin
HR-chef

Kirsti Jolma
Verksamhetschef Folkbildningen t.o.m. 2 mars 2018

Katarina Gold
Kommunikationschef, tf. Verksamhetschef Folkbildningen fr.o.m. 3 mars 2018

Harald Hagman

Ekonomi- och IT-chef

Inger Lilienberg

Verksamhetschef Vuxenutbildningen

Pernilla Berg

VD Elvira Kunskapsutveckling

Förvaltningsberättelse

ABF:s avdelning i Stockholm
Org. nr. 802005–7405

Ägarförhållanden

Styrelsen för ABF:s avdelning i Stockholm (nedan angiven som ABF Stockholm) avger härmed följande årsredovisning och koncernredovisning för 2018. Koncernredovisningen omfattar, förutom ABF Stockholm, de helägda bolagen AB ABF-huset Stockholm, ELVIRA Kunskapsutveckling AB samt Cirkeln Servering AB.

Information om verksamheten

Ändamål

ABF Stockholms ändamål är att främja och bedriva studie-, kultur- och annan bildningsverksamhet. Ändamålet preciseras i tre olika målsättningar: att främja, och själv delta i, samhällsförändring i överensstämmelse med arbetarrörelsens värderingar; att utbilda sina anslutna organisationers medlemmar för uppgifter i föreningsliv, arbetsliv och samhälle; att skapa delaktighet och valfrihet i utbildning och kulturliv för alla människor. Utifrån ändamålet bedrivs folkbildande verksamhet i olika former och med olika finansiering. Föreningen har sitt säte i Stockholm.

Verksamhet

Under 2018 har verksamhet bedrivits inom ramen för ABF Stockholms olika juridiska personer och dess tre huvudgrenar; Folkbildning, Vuxenutbildning och uppdragsverksamheten ELVIRA Kunskapsutveckling AB.

Folkbildning

ABF Stockholms statsbidragsfinansierade folkbildningsverksamhet (Arrtyp 1) har under 2018 genomfört 242 168 (245 115) studietimmar och 5 375 (5 289) unika arrangemang inom studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet. I dessa deltog 20 019 (19 690) unika deltagare. Dessutom genomfördes 4 816 (3 906) kulturprogram/föreläsningar med 308 161 (252 269) deltagare.

Folkbildningens verksamhetsvolym under 2018 når i princip samma nivå som 2017. Gällande vissa delar ökar dock såväl timmar, som unika deltagare och antal kulturprogram. Att ABF Stockholm under 2018 har bromsat upp de senaste årens minskning är ett trendbrott som skapar goda förutsättningar för att öka under 2019.

ABF Stockholm har på uppdrag av Myndigheten för yrkeshögskolan genomfört två grundutbildningar för kontakttolkar varav en på distans. Under 2018 har tolkverksamheten haft flera kompetenshöjande kurser

och två preparandkurser inför Kammarkollegiets auktorisationsprov. Totalt har 315 personer deltagit i tolkverksamheten under året.

Asylverksamheten, Svenska från dag 1 och Vardagssvenska fortsatte även under 2018, men med lägre tilldelade anslag. I Svenska från dag 1 (Arrtyp 2) rapporterades 126 unika deltagare av 119 tilldelade samt 813 studietimmar av 603 tilldelade. I Vardagssvenska (Arrtyp 3) rapporterades 90 deltagare av 73 tilldelade. Under 2018 fanns även två nya riktade statsbidrag. Inom Uppsökande och motiverande insatser riktade till utrikes födda kvinnor (Arrtyp 6) nåddes 102 unika deltagare och 1 018 studietimmar. I Föräldrars delaktighet i barns lärande (Arrtyp 7) rapporterades 109 unika deltagare och 750 studietimmar.

Viktiga händelser inom Folkbildningsverksamheten

Under 2018 har Folkbildningen arbetat intensivt med att slutföra den omorganisation som till del genomfördes 2017. Ledning och till del organisation har förändrats under 2018, i samband med att verksamhetschef och två enhetschefer slutade i mars. Folkbildningen hade interna problem med stress, höga sjukskrivningstal och vikande verksamhetsvolym under tidig vår 2018. Stort fokus har ägnats åt inre struktur, rutiner, tydlighet samt förstärkt och breddad kompetensförsörjning. Vid halvårsskiftet syntes en påtaglig förbättring. Under hösten har utvecklingen förstärkts och manifesterats i en positiv arbetsplatskultur med lägre stressnivåer. Folkbildningen är i ett bättre läge än på länge: med stärkt kompetens och tydliga mätbara mål som löpande följs upp med nya verktyg.

Under våren 2018 uppdrogs Folkbildningen av ABF Förbundet att granska samtliga slutrapporterade arrangemang för 2017. Ett omfattande arbete som drev många timmar hos varje medarbetare under tre månader. Granskningen visade att ABF Stockholm gör ett gott administrativt arbete och hanterar sitt uppdrag korrekt och tillfyllest utifrån uppsatta regel- och ramverk.

Vuxenutbildning

ABF Stockholms Vuxenutbildning, som består av Komvux, grundläggande och gymnasiala kurser och SFI-verksamhet, Studieväg 1, 2 och 3 har avtal med 16 kommuner i Stockholms Län. Verksamhetsområdet har under 2018 haft verksamhet på följande platser: ABF-huset Sveavägen 41, Sveavägen 84, Liljeholmen Lövholsvägen 2, Globen Arenavägen 55 och 63 samt Kista Galleria. Skolorna i Liljeholmen och Globen är kombinerade SFI- och Komvux-enheter, Sveavägen 41 bedriver Komvux och enhet Sveavägen 84 bedriver SFI.

Under 2018 har vuxenutbildningen nått totalt 13 232 unika

individer, vilket är 852 personer färre än föregående år (14 084). Vuxenutbildningens volym (mätt i antalet unika studerande) är på totalen marginellt lägre än 2017. Härvid är SFI större än föregående år och Komvuxverksamheten mindre. För SFI ökar antalet betyg, för Komvux är antalet betyg marginellt lägre.

Grundläggande och gymnasiala komvuxkurser

Antalet unika individer som studerat inom ABF Stockholms komvuxverksamhet uppgick till 5 536 (6 189) individer och har således minskat med 653 individer sedan 2017. Totalt utfärdades 7 302 (7 333) betyg, varav 3 846 (4 043) betyg inom gymnasiala kurser och 3 456 (3 290) betyg inom grundläggande kurser. Antalet betyg på grundläggande kurser ökade med 166 betyg och antalet betyg inom gymnasiala kurser minskade med 197 betyg jämfört med 2017.

SFI

Inom ABF Stockholms SFI-verksamhet studerade totalt 7 696 (7 895) unika individer under 2018. Totalt har 2 710 (2 835) betyg utfärdats, på uppdrag av 10 kommuner. Inom studieväg 1 har 166 (122) betyg utfärdats. Inom studieväg 2 har 1 397 (1 423) betyg utfärdats. Inom studieväg 3 har 1 147 (1 290) betyg utfärdats.

Viktiga händelser inom Vuxenutbildningen

Expansionen till fler enheter har präglat arbetet under 2018. Arbetet med att bygga upp rutiner och skapa samsyn har varit i fokus. Sedan november 2016 har en rad åtgärder vidtagits inom hela vuxenutbildningen för att nå en ekonomi i balans, ökad kvalitet och förstärkt förmåga hos skolledning och medarbetare.

Under året har det specialpedagogiska utvecklingsarbetet fortsatt. Tydliga rutiner, konkret utveckling av lärmiljöer och handledning inom olika områden till de olika professionerna är några exempel. Specialpedagogiska föreläsningar och diskussioner med samtliga ABF Stockholms lärare om hur lärare ska individanpassa undervisningen och samtidigt upprätthålla inkludering har prioriterats. Elevresursteam, bestående av rektor, specialpedagog, studie- och yrkesvägledare och lärare har inrättats på samtliga enheter.

Fokus har också varit att säkerställa att samtliga studerande har tillgång till relevanta dokument och handlingar i digital form inom såväl SFI som Komvux. Under året har samtliga SFI-enheter frångått otillgänglig pappersdokumentation och gått över till en enhetlig och digitaliserad dokumentation i Google. För SFI har de individuella kartläggningarna och studieplanerna stått i fokus. Den pedagogiska miljön i Google introducerades under våren och mot slutet av verksamhetsåret hade lärarna kommit igång med de första digitala klassrummen.

Den 1 april 2018 flyttades all verksamhet i Globen till Arenavägen 55 efter att lokalerna på Arenavägen 63 sagts upp. Den 31 oktober stängdes enheten i Kista och tillsvidareanställd personal omplacerades till övriga enheter.

ELVIRA Kunskapsutveckling AB

Koncernens dotterbolag ELVIRA Kunskapsutveckling AB har till uppgift att genomföra uppdrags- och personalutbildning för organisationer, förvaltningar och företag. Verksamheten har under 2018 bestått av uppdrag med målgrupperna nyanlända, arbetssökande, uppsagda, företag och organisationer.

Sammanlagt under året har ca 2 500 (3 520) individer i grupp eller individuellt fått utbildnings-, etablerings- eller arbetsmarknadsinriktat stöd av ELVIRA. Det är en minskning med 29 % jämfört med år 2017. Minskningen beror till stor del på nya direktiv till Arbetsförmedlingen, men också på färre avrop av Samhällsorientering och lägre volymer i övrig verksamhet för nyanlända.

Fördelningen av deltagare mellan ELVIRA:s målgrupper var 77 % nyanlända, 16 % arbetssökande och uppsagda, 7 % företag och ABF:s medlemsorganisationer.

Samhällsorientering för nyanlända har under året haft totalt 103 (150) grupper med ca 1 550 (2 250) personer. Antalet individer i målgruppen har minskat sedan 2017. I Praktiskt stöd till nyanlända i Solna stad har 178 (370) st deltagare tagits emot, varav 50 kvotflyktingar. Ökningen av antalet kvotflyktingar är resurskrävande då de är i behov av betydligt mer stöd än övriga nyanlända. Kompetenshöjande insatser för företag och organisationer har genomförts vid 12 (25) tillfällen med sammanlagt ca 180 (375) deltagare. Stöd och matchning på uppdrag av Arbetsförmedlingen har under året haft 269 (368) deltagare. Nedgången jämfört med 2017 beror på att Arbetsförmedlingens nya direktiv kraftigt begränsar antalet deltagare som är berättigade till insatsen. Arbetsmarknadsutbildningen till Kontakttolk hade totalt 68 (62) deltagare. Ökningen beror på att en extra kursstart godkändes av Arbetsförmedlingen innan avtalet löpte ut.

I samarbete med Birkagårdens folkhögskola genomför ELVIRA flera olika uppdrag: Svenska från dag 1 genomfördes med 67 (104) deltagare. Nedgången jämfört med 2017 beror på lägre tilldelning av platser från Folkbildningsrådet. Etableringskurs har under året haft 128 (53) deltagare. Behandlingsassistentutbildning hade sammanlagt 52 (40) deltagare.

Viktiga händelser för ELVIRA

ELVIRA vann upphandlingarna av Samhällsorientering för nyanlända, Praktiskt stöd för nyanlända i Solna stad, Omställning på uppdrag av KFO/CIKO och Kompetensutveckling för Byggnads och IF Metall.

Cirkeln Servering AB

Ägardirektiv till Koncernens dotterbolag Cirkeln Servering AB är att bolaget ska ge service, mat och dryck till ABF-husets deltagare och besökare; bidra till att ABF Stockholms varumärke stärks samt att bedriva affärsmässig restaurangverksamhet. Cirkeln finns på entréplan i ABF-huset och serverar vällagad lunch, frukost, fika och lättare middag med fokus på hållbarhet. Restaurangen tar tillvara på råvarorna och undviker att

slänga mat. Cirkeln serverar kött och kyckling från Sverige och MSC – certifierad fisk och skaldjur. Restaurangen har fullständiga rättigheter och serverar öl, vin och alkoholfria alternativ. Under 2018 har det arrangerats kulturarrangemang och folkbildande verksamhet på Cirkeln såsom musikkvällar och politiska frukostmöten.

Viktiga händelser Cirkeln Servering AB

Hösten 2018 genomfördes en rad förändringar på Cirkeln för att stärka bolagets affärsmässighet. Ny VD tillträdde i oktober 2018 varvid samordning med ABF-huset enhet Service & Bokning inrättades. I samband härmed förändrades och minskades Cirkelns inre organisation. Efter åtgärden är Cirkeln en mer integrerad del av ABF Stockholm och uthyrnings- och konferensverksamheten. Öppettider och daglig bemanning har reducerats. Cirkeln arbetar från senhösten istället med dynamiska öppettider och bemanning kopplad till efterfrågan, konferensverksamhet och aktivitet i huset.

Ekonomiskt resultat och balans

Moderföreningens intäkter uppgår till 187,0 MSEK mot föregående års 207,0 MSEK. Intäktsminskningen är kopplad till lägre bidrag och konsolidering av vuxenutbildningsverksamheten till färre skolenheter.

På kostnadssidan har samtliga kostnadsslag minskat. I jämförelse med föregående år är minskningen totalt 30,2 MSEK, vilket är en del i konsolideringen av organisationen. I kostnaderna ingår 1,6 MSEK som disponerats mot tidigare avsatta medel för utveckling enligt strategin Tillsammans 2020.

I finansiella intäkter ingår aktieutdelning från AB ABF-huset med 6 MSEK. Till AB ABF-huset har ABF Stockholm under 2018 betalat ca 14,0 MSEK i hyra. Resultat från finansiella intäkter har förbättrats från 7,8 MSEK till 8,7 MSEK.

Resultatet har efter utnyttjande av ändamålsbestämda medel för 2018 förbättrats från -9,3 MSEK till 1,0 MSEK. Balansomslutningen i ABF Stockholm har minskat från 81,9 MSEK 80,5 MSEK. Detta innebär att soliditeten för ABF Stockholm har ökat från 66,4% till 66,7 %.

Medarbetare

ABF Stockholm har medarbetare i flera olika kategorier såsom cirkelledare, lärare och tjänstemän. Totalt hade föreningen under året 885 (1 014) avlönade medarbetare. Av dessa har de flesta gjort en kortare insats som cirkelledare eller medverkat i folkbildningsarrangemang.

Antalet månadsanställda personer i föreningen som tjänstgjorde under någon period av året var 284 (346). Av dessa var 84 (94) män och 200 (252) kvinnor. Tillsammans med de kortare anställningsformerna motsvarar detta 260,35 (304,81) heltidstjänster (årsanställningar). De månadsanställdas medelålder var 46,37 (46,15) år. Sjukfrånvaron under året uppgick till 7,01 (5,48) procent varav 2,80 (3) procent var korttidsfrånvaro.

ABF Stockholm arbetar för att skapa en inkluderande

arbetsmiljö som präglas av mångfald och jämställdhet. Under 2018 genomfördes en lönekartläggning för alla tillsvidare- och visstidsanställda tillsammans med fackliga organisationer i syfte att upptäcka, åtgärda och förebygga osakliga löneskillnader. Inga osakliga skillnader noterades.

ABF Stockholms koncern hade totalt 1 022 (1 152) avlönade medarbetare under 2018. Det sammanlagda medeltalet anställda (årsanställningar) under året var 291,25 (336).

Lokaler och egen fastighet

ABF Stockholm äger genom dotterbolag fastigheten Sveavägen 41 som omfattar ca 10.000 kvm och värderats till 520 000 000 SEK. Förutom detta har under 2018 lokaler hyrts i Liljeholmen, Globen, Kista, Sveavägen 84, Sveavägen 68, Vällingby, Gubbängen, Rinkeby och Tensta om ca 7.500 kvm. ABF Stockholm har under året förberett utveckling av lokalerna och inrättat en ny avdelning som ska hantera beläggning och vidareuthyrning av dessa lokaler.

Styrelsens arbete

ABF Stockholms styrelse har haft åtta sammanträden under året. Ett av dessa var ett internat lunch till lunch, då verksamhetsplanering och budgetramar för 2019 initierades. Styrelsens arbete har präglats av att följa utveckling av Folkbildningens nya arbetssätt inom ramen för nytt statsbidragssystem samt att driva åtgärder för att stabilisera föreningens ekonomi. Ett åtgärdsprogram för Vuxenutbildningen, som fastställdes redan hösten 2017, har systematiskt följts och utvecklats. Styrelsens verkställande utskott har utvecklat beredningsarbetet inför styrelsemötena, samt uppföljningen av fattade beslut.

Utveckling

2018 har varit det fjärde året i den femåriga strategin Tillsammans 2020, som handlar om att möta växande och nya samhällsbehov inom föreningens ändamålsområden. Under 2018 har ABF Stockholm fullföljt förändringen organisationsförändringen av Folkbildningen, varför nu utveckling av ny folkbildningsverksamhet sker utifrån det nya statsbidragssystemet.

Vuxenutbildningen står under 2019 inför stora upphandlingar, varvid Stockholm stad är den mest avgörande. Tidigare års tillväxt medför att ABF Stockholm har en stor marknadsandel av regionens Komvux och SFI. De väsentligt större personella och lokalmässiga resurser som tidigare expansion medfört utgör nu en tillgång inför upphandling. Om LOU kommer tillämpas finns dock även risk att förlora anbudsområden.

Ett prioriterat utvecklingsområde är också att öka beläggning på och intäkter från ABF-huset och organisationens övriga lokaler. Den nya enheten Service & Bokning ska fortsätta utveckla bokningsmodeller, konferensutbud, service och upplevelse. Utveckling av modernt IT-stöd och digitaliserade arbetsprocesser har skett och fortsätter på område efter område. Sammanfattningsvis är förutsättningarna goda för att bredda, förnya och förbättra ABF Stockholms verksamhet.

	2018	2017	2016	2015	2014
ABF:s avdelning i Sthlm					
Nettoomsättning, tkr	187 012	207 007	159 647	106 031	104 951
Resultat efter finansiella poster, tkr	-577	-11 618	-8 637	3 523	7 406
Kvarstående belopp för förändring av balanserat kapital, tkr	1 002	-9 318	-4 817	1 623	1 406
Balansomslutning, tkr	80 524	81 894	123 667	91 846	87 411
Soliditet, %	66,8	66,4	53,3	81,2	81,4
Koncernen					
Nettoomsättning, tkr	215 335	233 738	181 157	120 931	120 657
Resultat efter finansiella poster, tkr	-1 486	-12 164	-8 775	-98	10 266
Balansomslutning, tkr	213 883	217 108	210 911	152 673	137 179
Soliditet, %	29,2	29,3	35,9	55,4	61,7

Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1.

Om soliditeten i koncernen baseras på värdet av tomträtten på Sveavägen 41 istället för på bokfört värde kan soliditetsnivån beräknas till ca 76 %. Den externa värderingen av tomträtten är 520 000 000 kr i förhållande till bokfört värde 109 494 901 kr.

Föregående års fokus på finansiell stabilitet kvarstår. Under 2019 kommer en bred process genomföras för att mot slutet av året kunna fastställa nästa femåriga strategi fram till 2025.

Dotterbolag

AB ABF-huset Stockholm ägs helt av föreningen ABF Stockholm. AB ABF-huset äger och förvaltar byggnaden på tomträtten Sankta Anna nr 6 i Stockholm. Byggnaden består i huvudsak av studie- och samlingslokaler, som används främst av ABF Stockholm till studieverksamhet, kurser och föreläsningar, men som också hyrs ut till föreningsliv i Stockholm. I huset finns även två butiker, två restauranger och två lägenheter.

AB ABF-huset Stockholm äger samtliga aktier i ELVIRA Kunskapsutveckling AB, som genomför uppdrags- och personalutbildning för organisationer, förvaltningar och företag.

AB ABF-huset Stockholm äger även samtliga aktier i Cirkeln Servering AB som startades 2015 med syfte att stärka ABF Stockholms verksamhet genom att bedriva restaurang, kafé och catering.

Förslag till vinstdisposition

Till årsmötets förfogande står följande medel:

Balanserade vinstmedel	54 342 420
Årets resultat	-577 447
	53 764 973

Styrelsen föreslår att det balanserade kapitalet disponeras så att:

Kvarstående ändamålsbestämda medel från tidigare år	455 782
I ny räkning överförs	53 309 191
	53 764 973

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kronor.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Resultaträkning

KONCERNEN

	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Deltagar- och försäljningsintäkter		12 990 619	15 145 931
Bidrag	3	43 989 388	48 506 135
Medlemsavgifter		117 471	118 632
Övriga intäkter	2, 4	158 237 651	169 967 372
Summa verksamhetens intäkter		215 335 129	233 738 070
Verksamhetens kostnader			
Material och externa verksamhetstjänster		-10 082 415	-12 090 177
Övriga externa kostnader	5	-57 005 441	-62 193 035
Personalkostnader	6	-139 532 178	-161 531 978
Avskrivningar	7, 8	-10 646 446	-10 038 535
Summa verksamhetens kostnader		-217 266 480	-245 853 725
Verksamhetsresultat		-1 931 351	-12 115 655
Resultat från finansiella poster			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	2 586 007	1 774 203
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	104 768	80 675
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-2 245 498	-1 903 100
Summa resultat från finansiella poster		445 277	-48 222
Resultat efter finansiella poster		-1 486 074	-12 163 877
Skatt på årets resultat		-	-42 237
ÅRETS RESULTAT		-1 486 074	-12 206 114
Förändring av ändamålsbestämda medel ¹⁾			
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		-1 486 074	-12 206 114
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel		1 580 000	2 300 000
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		93 926	-9 906 114

¹⁾ Förändring av ändamålsbestämda medel framgår av noten till eget kapital.

Balansräkning

KONCERNEN

	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader	7	109 494 901	98 438 092
Inventarier	8	8 018 418	13 746 427
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	12	3 113 005	15 045 972
		120 626 324	127 230 491
Finansiella anläggningstillgångar			
Ideella placeringar	13	7	7
Långfristiga värdepappersinnehav	14	30 099 607	16 908 764
Summa anläggningstillgångar		150 725 938	144 139 262
Omsättningstillgångar			
Varulager		66 164	99 519
Kund- och hyresfordringar		15 645 107	14 849 582
Skattefordringar		143 210	115 719
Övriga kortfristiga fordringar		434 299	412 256
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	18 542 627	21 538 349
		34 831 407	37 015 425
Kassa och bank		28 325 325	35 953 055
Summa omsättningstillgångar		63 156 732	72 968 480
SUMMA TILLGÅNGAR		213 882 670	217 107 742

Balansräkning, forts.

KONCERNEN

	Not	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel; kulturfond		196 620	211 620
Ändamålsbestämda medel; verksamhet		259 163	1 824 163
Balanserat kapital		61 597 769	61 503 843
		62 032 770	63 539 626
Långfristiga skulder			
Övriga skulder till kreditinstitut	16	114 609 000	116 709 000
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	16	2 100 000	2 450 000
Leverantörsskulder		11 297 484	6 640 978
Skatteskulder		337 809	-
Övriga kortfristiga skulder		3 199 300	4 175 724
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	20 285 525	23 592 414
		37 220 117	36 859 116
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		213 882 670	217 107 742

Förändringar i eget kapital

KONCERNEN

	Kulturfond	Tillsammans 2020	Utbildningsutveckling	Balanserat kapital	Summa eget kapital
Eget kapital 2018-01-01	211 620	1 824 163	-	61 503 843	63 539 626
Utnyttjande	-15 000	-1 565 000	-	1 580 000	-
Årets resultat				-1 486 074	-1 486 074
Eget kapital 2018-12-31	196 620	259 163	0	61 597 769	62 053 552

Kassaflödesanalys

KONCERNEN

	2018	2017
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat före finansiella poster	-1 931 351	-12 115 655
Återläggning av poster som ej påverkar kassaflödet	10 646 081	10 038 536
Realisationsresultat	239 887	-
Erhållen ränta	104 768	80 675
Erlagd ränta	-2 245 498	-1 903 100
Erhållna utdelningar	-	468 318
Betald inkomstskatt	310 318	-17 805
	7 124 205	-3 449 031
Ökning/minskning av varulager	33 355	-
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar	2 178 154	14 886 345
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder	373 192	-16 196 647
Kassaflöde från den löpande verksamheten	9 708 906	-4 759 333
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-4 576 088	-22 555 175
Placeringar i övriga finansiella anläggningstillgångar	-43 000 000	-
Avyttring av övriga finansiella anläggningstillgångar	32 689 451	17 011 294
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-14 886 637	-5 543 881
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån	-	35 600 000
Amortering av skuld	-2 450 000	-1 000 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2 450 000	34 600 000
ÅRETS KASSAFLÖDE	-7 627 731	24 296 786
Likvida medel vid årets början	35 953 055	11 656 269
Likvida medel vid årets slut	28 325 324	35 953 055

Resultaträkning

ABF:s AVDELNING I STOCKHOLM

	Not	2017
Föreningens intäkter		
Deltagar- och försäljningsintäkter		12 990 619
Bidrag	3	43 989 388
Medlemsavgifter		117 471
Övriga intäkter	4	129 914 537
Summa föreningens intäkter		187 012 015
Föreningens kostnader		
Material och externa verksamhetstjänster		-10 082 415
Lokalkostnader		-39 655 609
Övriga externa kostnader	5	-21 086 125
Personalkostnader	6	-120 585 724
Avskrivningar	8	-4 857 263
Summa föreningens kostnader		-196 267 136
Verksamhetsresultat		-9 255 121
Resultat från finansiella investeringar		
Resultat från andelar i koncernföretag	18	6 000 000
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	2 586 007
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	101 717
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-10 050
Summa resultat från finansiella investeringar		8 677 674
Resultat efter finansiella poster		-577 447
ÅRETS RESULTAT		-577 477
Förändring av ändamålsbestämda medel ¹⁾		
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		-577 447
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel		1 580 000
Kvarstående belopp för året/förändring balanserat kapital		1 002 553

¹⁾ Förändring av ändamålsbestämda medel framgår av noten till eget kapital.

Balansräkning

ABF:s AVDELNING I STOCKHOLM

	Not	2017
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Inventarier	8	7 523 354
		12 063 090
Finansiella anläggningstillgångar		
Andelar i dotterföretag	19	1
Fordringar hos koncernföretag	20	1 600 000
Ideella placeringar	13	7
Långfristiga värdepappersinnehav	14	30 099 607
		16 908 764
		31 699 615
Summa anläggningstillgångar		34 971 862
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar		9 981 688
Fordringar hos koncernföretag		13 090 115
Övriga kortfristiga fordringar		1 069 820
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	89 253
		144 823
		16 443 133
		18 596 011
		27 583 894
Kassa och bank		13 717 092
Summa omsättningstillgångar		46 922 036
Summa tillgångar		81 893 898

Balansräkning, forts.

ABF:s AVDELNING I STOCKHOLM

	Not	2018	2017
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel; kulturfond		196 620	211 620
Ändamålsbestämda medel; verksamhet		259 163	1 824 163
Balanserat kapital		53 309 190	52 306 637
		53 764 973	54 342 420
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		10 593 241	5 863 759
Skulder till koncernföretag		341 137	46 424
Skatteskulder		337 809	–
Övriga kortfristiga skulder		2 041 606	2 523 699
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	13 445 189	19 117 596
		26 758 982	27 551 478
Summa eget kapital och skulder		80 523 955	81 893 898

Förändringar i eget kapital

ABF:s AVDELNING I STOCKHOLM

	Kulturfond	Tillsammans 2020	Utbildningsutveckling	Balanserat kapital	Summa eget kapital
Eget kapital 2018-01-01	211 620	1 824 163	–	52 306 637	54 342 420
Utnyttjande	–15 000	–1 565 000	–	1 580 000	–
Årets resultat	–	–	–	–577 447	–577 447
Eget kapital 2018-12-31	196 620	259 163	0	53 309 190	53 764 973

Kassaflödesanalys

ABF:s AVDELNING I STOCKHOLM

	2018	2017
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat före finansiella poster	-9 255 121	-19 467 484
Avskrivningar	4 857 263	5 451 383
Erhållen ränta	101 717	80 671
Erhållna utdelningar	239 887	468 318
Erlagd ränta	-10 050	-5 493
	-4 066 304	-13 472 605
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar	19 245 032	40 325 648
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder	-792 495	-30 155 005
Kassaflöde från den löpande verksamheten	14 386 233	-3 301 962
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-317 527	-7 197 931
Placeringar i övriga finansiella anläggningstillgångar	-43 000 000	-
Avyttring/amortering av övriga finansiella anläggningstillgångar	32 155 277	17 011 292
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-11 162 250	9 813 361
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Årets kassaflöde	3 223 983	6 511 399
Likvida medel vid årets början	10 493 110	3 981 711
Likvida medel vid årets slut	13 717 093	10 493 110

Gemensamma noter för ABF:s avdelning i Stockholm och koncernen

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:154) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Koncernredovisning

I koncernredovisningen ingår dotterföretag där moderföreningen direkt eller indirekt innehar mer än 50% av rösterna eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande. Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens egna kapital vid förvärvet, fastställt som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas verkliga värden, elimineras i sin helhet. I koncernens egna kapital ingår härigenom endast den del av dotterbolagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet.

I moderföreningens bokslut redovisas andelar i dotterföretag till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Som utdelning från dotterföretag redovisas endast erhållen utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

Intäkter

I koncernredovisningen elimineras koncern-intern försäljning.

Hyresintäkter: intäktsredovisas i den period utthyrningen avser.

Försäljning av varor: Intäkten redovisas till verkligt värde av vad företaget fått eller kommer att få. Det innebär att företaget redovisar intäkten till nominellt värde (fakturabelopp) om företaget får ersättning i likvida medel direkt vid leveransen. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Intäkterna i moderföreningen redovisas i den period intäkterna avser. Statsbidraget bruttoredoovisas; hela intäkterna intäktsredovisas och kostnaderna som ABF Förbundet ålägger föreningen redovisas på kostnadssidan.

Tjänsteuppdrag

I koncernen redovisas tjänsteuppdrag i enlighet med inkomstskattelagens bestämmelser. Inkomster och utgifter från uppdrag på löpande räkning resultatredovisas i den takt uppdraget utförs.

Lånekostnader

I koncernen redovisas samtliga lånekostnader som kostnader i den period till vilken de hänförs sig.

Säkring av räntebindning

Avtal om en så kallad ränteswap skyddar bolaget mot ränteförändringar. Eventuell ränteskillnad som ska erläggas eller erhållas på grund av en ränteswap redovisas i posten räntekostnader och liknande resultatposter och periodiseras över avtalstiden. Orealiserade marknadsvärdesförändringar redovisas ej. Angivna ränteswappar (till höger) genom vilka bolaget erhåller Stibor 3 M och betalar fast ränta. Bolaget betalar fast ränta på olika löptider. Detta sprider bolagets ränterisk över tiden. Säkringsinstrumentet säkrar räntor för lån uppgående till 16,5 MSEK av totala lån på 117 MSEK.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar, from 2013 enligt komponentansats.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar.

Följande avskrivningsplaner har tillämpats:

	Nyttjandeperiod
Stomme	150 år
Stommekomplettering	80 år
Värme	50 år
Ei	40 år
Inre ytskikt	15 år
Ventilation	10–20 år
Fasad	15–60 år
Yttertak	50 år
Transport/Hiss	25 år
Styr & Regler	20 år
Rest	50 år
Inventarier	3–20 år

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen.

Med nettoförsäljningsvärdet avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att eventuell inkurans i varulagret har beaktats.

Fordringar

Fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Ideella placeringar

Som ideella placeringar benämns tillgångar som främst innehas som ett led i den ideella verksamheten och inte uteslutande innehas för att ge avkastning och/eller värdetillväxt.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Aktier och andelar värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet understiger anskaffningsvärdet och denna värdenedgång kan antas vara varaktigt görs nedskrivning.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras kassa- och banktillgodohavanden.

NOT 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Koncernintern försäljning/inköp

Koncernintern inköp	13 998 704 kr
Koncernintern försäljning	5 911 837 kr

RÄNTESWAP

Kontraksnummer	Nominellt belopp	Startdag	Förfall	Betalar (%)
1162832/1515007	5 500 000	18 dec-18	17 dec-19	2,29
919796/1143788	5 500 000	21 nov-18	22 maj-20	3,14
1366232/1858040	5 500 000	21 nov-18	21 maj-21	2,95
Marknadsvärde ränteswap:		2018-12-31		2017-12-31
		-804 289		-1 279 069

NOT 2 Leasingavtal – Leasinggivare

Koncernen	2018	2017
Årets resultatförda leasingavgifter	4 799 708	4 173 333
Framtida minimileaseavgifter avseende operationella leasingavtal		
Inom 1 år	5 301 669	3 577 036
Senare än 1 år men inom 5 år	8 610 199	3 875 293
	18 711 576	11 625 662

NOT 3 Bidrag

ABF:s avdelning i Stockholm	2018	2017
Statsbidrag för verksamhetsåret	29 492 330	29 850 936
	29 492 330	29 850 936
Kommunbidrag	5 116 111	5 113 123
Distriktsbidrag	2 251 920	2 410 502
Personalbidrag	611 446	1 122 310
Övriga bidrag	6 517 581	10 009 264
	14 497 058	18 655 199
Summa	43 989 388	48 506 135

Denna not omfattar hela koncernen.

NOT 4 Övriga intäkter

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018	2017	2018	2017
Övriga intäkter Komvux/SFI	117 565 041	124 242 097	117 565 041	124 242 097
Övriga intäkter AMU kontakttolk	3 681 280	5 057 066	–	2 607 326
Övriga intäkter moderföreningen	6 437 659	5 971 427	12 349 496	9 787 823
Övriga intäkter dotterbolag	30 553 671	28 097 746	–	–
Återbetalning Folksam Liv	–	6 599 036	–	6 599 036
Summa	158 237 651	169 967 372	129 914 537	143 236 282

NOT 5 Operationella leasingkostnader

Nominella värdet av framtida minimileaseavgifter, avseende icke uppsägningsbara leasingavtal fördelar sig enligt följande:

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018	2017	2018	2017
Kostnadsförda leasingavgifter avseende leasingavtal	18 556 166	18 097 750	32 108 531	31 080 247
Förfaller till betalning inom ett år	11 974 857	19 609 735	24 039 541	33 441 328
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	18 750 173	29 713 716	34 404 250	17 850 884
	49 281 196	67 421 201	90 552 322	82 372 459

NOT 6 Personal

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018	2017	2018	2017
Medelantalet anställda				
Cirkelledare, lärare inom cirklar, kultur och övrig folkbildning	37	41	37	41
Annan verksamhet	132	167	132	167
Övriga anställda	122	128	91	97
Totalt	291	336	260	305
Kvinnor	202	233	181	213
Män	89	103	79	92
Totalt	291	336	260	305
Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader				
Löner och ersättningar till styrelsen och VD/studieombudsman	1 918 077	1 998 300	890 311	864 880
Övriga anställda	98 455 004	113 278 536	86 610 414	101 805 859
	100 373 081	115 276 836	87 500 725	102 670 739
Sociala avgifter enligt lag och avtal	31 937 926	36 401 793	27 675 476	32 377 080
Pensionskostnader för styrelsen och VD/studieombudsman	607 737	564 441	256 512	256 985
Pensionskostnader för övriga anställda	5 038 479	5 325 467	4 548 565	5 036 581
	37 584 142	42 291 701	32 480 553	37 670 646
Totalt	137 957 223	157 568 537	119 981 278	140 341 385

Pensionsåtaganden är tryggnad i Folksam, Pensionsvalet samt Collectum.

Beräkning av medelantal anställda

Moderförening

Medelantalet anställda är beräknat genom att antalet betalda timmar har ställts i relation till normal arbetstid för heltid per avtalsområde. Det innebär att även cirkelledare och medverkande som erhåller lön vid enstaka tillfällen ingår i beräkningen av antalet anställda. Utöver ovan redovisad personal bedrivs en väsentlig del av ABF Stockholms verksamhet med medlemsorganisationernas ideellt verksamma personer.

Dotterföretag

AB ABF-Huset har i likhet med föregående år inga anställda. Fastighet- och lokalförvaltning handhas av ABF Stockholm. ELVIRA Kunskapsutveckling AB har i administrationen haft i genomsnitt 9,92 (9,52) kvinnor och 1 (1,09) man anställda. Övriga administrativa tjänster har köpts av ABF Stockholm. Verksamheten bedrivs både med anställda lärare och anlitade konsulter. Det är i medeltal 6,75 (6,19) lärare som är månadsavlönade och resterande lärare 7,33 (7,50) är anställda på objektsbasis för respektive uppdrag. I medeltal har Cirkeln Servering AB haft 5,9 (7) anställda.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018	2017	2018	2017
Antal styrelseledamöter på balansdagen				
Kvinnor	4	4	4	4
Män	6	7	5	6
Totalt	10	11	9	10
Antal verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare				
Kvinnor	2	1	–	–
Män	2	3	1	1
Totalt	4	4	1	1

NOT 7 Byggnader

Koncernen	2018	2017
Ingående anskaffningsvärden	129 692 301	125 114 313
Årets anskaffning	16 191 895	528 450
Omklassificeringar	–	4 049 538
Utående ackumulerade anskaffningsvärden	145 884 196	129 692 301
Ingående avskrivningar	–31 254 209	–27 443 789
Årets avskrivningar	–5 135 086	–3 810 420
Utående ackumulerade avskrivningar	–36 389 295	–31 254 209
Utående restvärde enligt plan	109 494 901	98 438 092

Tomträtten Sankta Anna 6 (Sveavägen 41) är värderad i Februari 2019 till 520 000 000 kr.

NOT 8 Inventarier, verktyg och installationer

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018	2017	2018	2017
Ingående anskaffningsvärden	45 686 905	37 871 853	35 197 801	27 999 868
Årets anskaffning	317 160	7 815 052	317 160	7 197 933
Försäljningar och utrangeringar	–1 324 124	–	–	–
Utående ackumulerade anskaffningsvärden	44 679 941	45 686 905	35 514 961	35 197 801
Ingående avskrivningar	–31 940 478	–25 712 362	–23 134 711	–17 683 328
Försäljningar och utrangeringar	790 317	–	367	–
Årets avskrivningar	–5 511 362	–6 228 116	–4 857 263	–5 451 383
Utående ackumulerade avskrivningar	–36 661 523	–31 940 478	–27 991 607	–23 134 711
Utående restvärde enligt plan	8 018 418	13 746 427	7 523 354	12 063 090

NOT 9 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018	2017	2018	2017
Utdelningar	239 887	468 318	239 887	468 318
Realisationsresultat vid försäljningar	2 346 007	1 305 885	2 346 120	1 305 885
Summa	2 586 007	1 774 203	2 586 007	1 774 203

NOT 10 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018	2017	2018	2017
Övriga ränteintäkter	104 768	80 675	101 717	80 671
Summa	104 768	80 675	101 717	80 671

NOT 11 Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018	2017	2018	2017
Räntekostnader till kreditinstitut	2 233 138	1 890 197	–	–
Övriga räntekostnader	12 360	12 903	10 050	5 493
Summa	2 245 498	1 903 100	10 050	5 493

NOT 12 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018	2017	2018	2017
Ingående nedlagda kostnader	15 045 973	4 883 839	–	–
Under året genomförda omfördelningar	–16 191 894	–4 049 539	–	–
Under året nedlagda kostnader	4 258 926	14 211 672	–	–
Utgående nedlagda kostnader	3 113 005	15 045 972	0	0

NOT 13 Ideella placeringar

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Ingående bokfört värde	7	7	7	7
Bokfört värde	7	7	7	7
Bokfört värde				
Årsta Folkets Hus 46 andelar	1	1	1	1
Rinkeby Folkets Hus 10 andelar	1	1	1	1
Riksbyggen 1 andel	1	1	1	1
HSB 1 andel	1	1	1	1
AB Folkets Hus i Stockholm 10 andelar	1	1	1	1
Gershedens Folkets Hus 10 andelar	1	1	1	1
Boo Folkets Hus	1	1	1	1
Summa	7	7	7	7

NOT 14 Övriga långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärden	16 908 764	32 614 173	16 908 764	32 614 173
Inköp av värdepapper	13 190 843	–	13 190 843	–
Försäljning av värdepapper	–	–15 705 409	–	– 15 705 409
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	30 099 607	16 908 764	30 099 607	16 908 764
Utgående redovisat värde, totalt	30 099 607	16 908 764	30 099 607	16 908 764
Marknadsvärde per 2018-12-31	29 589 774	18 397 378	29 589 774	18 397 378

NOT 15 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda lokalhyror	6 175 443	4 466 795	6 175 443	4 466 795
Upplupna intäkter	9 679 485	14 992 880	9 679 485	12 937 880
Övriga poster	2 687 699	2 078 674	588 205	1 191 336
Summa	18 542 627	21 538 349	16 443 133	18 596 011

NOT 16 Upplåning

Koncernen	2018-12-31	2017-12-31
Räntebärande skulder		
Långfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut	114 609 000	116 709 000
Summa	114 609 000	116 709 000
Kortfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut	2 100 000	2 450 000
Summa	2 100 000	2 450 000
Summa räntebärande skulder	116 709 000	119 159 000
Förfallotider		
Den del av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än två år efter balansdagen men inom fem år efter balansdagen	–	–
Skulder till kreditinstitut	114 609 000	116 709 000
Den del av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen		
Skulder till kreditinstitut	–	–
Summa	114 609 000	116 709 000

NOT 17 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna räntekostnader	181 059	167 340	–	–
Upplupna löner	49 746	1 945 091	–	1 563 832
Upplupna semesterlöner	8 210 577	7 808 772	7 134 268	7 006 094
Upplupna sociala avgifter	5 224 575	7 521 387	4 450 627	6 624 790
Upplupna pensionskostnader	1 461 319	–	1 461 319	–
Förskottsbetalda hyror	–	48 538	–	–
Upplupna fastighetskostnader	1 049 923	413 125	–	–
Upplupna kostnadsersättningar	–	205 230	–	205 230
Övriga poster	4 108 326	5 482 931	398 976	3 717 650
Summa	20 285 525	23 592 414	13 445 190	19 117 596

NOT 18 Resultat från andelar i koncernföretag

	ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018	2017
Anteciperad utdelning	6 000 000	6 000 000
Summa	6 000 000	6 000 000

NOT 19 Andelar i dotterföretag

Innehav	Org nr	Säte
AB ABF–Huset Stockholm	556484–6052	Stockholm
Dotterföretag		
ELVIRA Kunskapsutveckling AB	556495–5903	Stockholm
Cirkeln Servering AB	556985–8599	Stockholm

	Kapital- andel %	Rösträts- andel %	Antal aktier	Eget kapital	Resultat	Bokfört värde 2018-12-31
Moderbolaget						
AB ABF-Huset Stockholm	100	100	10	14 938 993	4 758 763	1
Summa				14 938 993	4 758 763	1

NOT 20 Långfristiga fordringar koncernföretag

Koncernen	2018	2017
Ingående balans	6 000 000	29 761 278
Reglering mellanhavanden	–10 400 000	–29 761 278
Anteciperad utdelning	6 000 000	6 000 000
Summa fordringar koncernföretag	1 600 000	6 000 000
	1 600 000	6 000 000

NOT 21 Ställda säkerheter

Koncernen	2018-12-31	2017-12-31
Avseende skulder till kreditinstitut		
Fastighetsinteckningar	119 221 500	119 221 500
Summa avseende egna skulder och avsättningar	119 221 500	119 221 500

NOT 22 Eventualförpliktelser

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Eventualförpliktelser till förmån för dotterföretag	–	–	106 909 000	109 159 000
Summa	0	0	106 909 000	109 159 000

NOT 23 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Under inledningen av 2019 har förhandlingar pågått med fastighetsvärdar för de lokaler som hyrs i Globen och Liljeholmen. Stockholms stad har meddelat att upphandling av vuxenutbildning inför ny avtalsperiod från 2020 kommer att ske under 2019. Kulturförvaltningen har signalerat att kommunbidraget till folkbildningen avses struktureras om. Igångsatta åtgärder gällande Cirkeln Servering AB har gett förbättrade finansiella resultat under inledningen av 2019.

NOT 24 Förslag till disposition av resultatet

	ABF:s avdelning i Sthlm	
	2018	2017
Till årsmötets förfogande står följande medel:		
Balanserade vinstmedel	54 342 420	65 960 523
Årets resultat	–577 447	–11 618 103
	53 764 973	54 342 420
Styrelsen föreslår att det balanserade kapitalet disponeras så att:		
Kvarstående ändamålsbestämda medel från tidigare år	455 782	2 035 783
i ny räkning överförs	53 309 191	52 306 637
	53 764 973	54 342 420

Styrelsens underskrifter

Stockholm den 18 mars 2019

Håkan Wiclander
Studieombudsman

Teres Lindberg
Ordförande

Ann-Kristine von Essen Walldén
vice ordförande

Conny Fogelström

Rodi Rawej

Annie Säll

Per Sundgren

Anders Friis

Magnus Dannqvist

Camilla Linder

Vår revisionsberättelse har lämnats i april 2019

Ernst & Young AB

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Gunnel Färm

Nils Krook

Johan Peanberg

Revisionsberättelse

Till årsmötet i ABF:s avdelning i Stockholm, ord.nr 802005–7405
Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsmötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *De auktoriserade revisorernas ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av en separat upprättad verksamhetsberättelse.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

De auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ansvariga för våra uttalanden

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisoremas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av ABF:s avdelning i Stockholm 2018.

Vi tillstyrker att årsmötet disponerar resultatet enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder de auktoriserade revisorernas professionella omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på de auktoriserade revisorernas professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm, april 2019

Ernst & Young AB

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Nils Krook
Förtroendevald revisor

Johan Peanberg
Förtroendevald revisor

Gunnel Färm
Förtroendevald revisor

Anteckningar

This image shows a full page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook paper. There are no margins, text, or other markings on the page.

